

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

[Incipit prologus in librum septimum policratici.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

Incipit prologus in librum septimum polieratici.

Gressus aulā curialiū declinassē consortia nū-
gatorū/nisi me in ipō limine abeuntē tue p̄-
ceptionis detinuisset auctoritas. Cū enī tibi
cordis mei angustias denudarem:& de tēpo-
ris & vite iactura cōqrerer: oīa me quoad de-
aliud reuelaret/statūq; reformaret in meli-
forti aīo pferre precepisti: suadens vt more la-
borantium / qui cantilenis & vocū dulcedine laboris tedia ppul-
sant: aut minuūt / rerum tempisq; dispendia compensarē. Nam
& itinerantibus via facilior videtur & breuior / si iocunde narra-
tionis sensibus aut vocis dulcissime modulis recreet. Sic & me
lectionis aut alterius officii studio iubēs insistere / & si aliud nō
cōceditur de me ipō & variis fortune formis / cōqueri saltē mihi
& musis. Grandis enim pfectus est ad philosophiā aspirantivir-
tutis in se deplorare defectum. Ad hec quid tibi respōdeam co-
micus suggerit / qa oēs cū valem? recta p̄silia egrotis dam? Tu
autē si hic sis aliter sentias. Sic sic a captiuitatis quorū organa in
salicibus suspensa sunt: querūtur v̄ba cantionū / que cantari om-
nino nequeat aut nō solent in terra aliena. Licet enī v̄tus iniu-
rias captiuitatis ignoret: aut suo p̄uari nō possit officio / rar? est
admodum / qui philosophicis & curialib? officiis sufficiat morē
gerere / cū hec sibi plerūq; constat aduersari. Vñ rem fere impos-
sibilem videris impare / p̄sertim cū ego sim homo sub potestate
cōstitutus: vel inuitus faciā plurima necessitate obsequēdi & in
his que p̄pe voluntatis & sapientie instinctu gerēda sunt: mihi
vix tēpus indulgeatur ad pauca Dies & nox necessariis & alie-
nis occupationib? transigunt. vt nec rei familiari curā ip̄edere
liceat / & tu hortaris vt scribā. homo quidē imperit? sine sciētia
& sermone. Et vñ qd nō accepi aliis erogabo? Nauē si poscat si-
biperonatus arator. Luciferi rudis exclamat melicerta perisse
Frontē de reb?. Si itaq; vis vt scribā / da / vel poti? ab eo q sciētia
rū dñs est / sciētia impetra vñ scribam. da tēpus expeditū: & ne-
cessitatū domesticarū exclude molestias. Nam si virgilio pium
& tolerabile defit hospitium / caderēt oēs a crinib? ydri. Preterea
vereor ne dum ad obsequium deuotus accingor / dispendiū pu-
doris faciens emulorū prouocem linguas / qui mala aliena facil-
lime carpunt: & bona difficillime imitantur. Qz autem si aliud
nō licet / vis vt de fortune calarulo mihi & musis q̄rar: suadēte qz
dem mentis angustia facilimū est cū teste gregorio nazanzeno

Terentius.

nihil suavius videatur hominibus q̄ aliena loqui: vel aliena curare: sed a composita mentis arbitrio videtur alienū. Decet enim sapientem mentē componere/ vt ad omnē fortune impetū querelis exclusis scutum rationis quasi volubile pretorium philosophantis opponat. Qui enim cum status sui qualitate rixatur: nisi forte de peccati corruptiōe lāgūidus ingemiscat/ nondū philosophantis ingressus est viam. De me quidem merito queri possū: qui exigētibus culpis meis in id miserie proiectus sum: vt in flagella parat⁹ videar/ & os meū nocte dolorib⁹ p̄foref: & qui me comedūt non quiescant. Cū ergo dolor meus in conspectu meo sit semper: putas ne calami possit vel stridentis fistule sruauitate mulceri? Faciā tñ vtrūq; auctore dño quod hortaris/ & inter varias opes & delicias nationū quib⁹ affluis ieiuni pectoris & aride lingue quali acūq; minuscula tuo nomini cōsecrabo. Nō enim de subtilitate sentētiarū aut verborū venustate presumo: sed de sinceritate deuotiōis in te cū quouis oratore contendam. Cert⁹ q̄ eam pre auro sapientum & eloquentium argēto acceptabis/ discipulus illius qui duo minuta vidue pōposis oblationibus diuitum p̄tulit. Erit etiā fauore digna simplicitas/ & non quē sensum prima facie verba significēt: sed ex quo sensu vel ad quē sensum fiant/ fidelis lector attendēs. Sic enim nugis seria immiscentur/ & falsa veris. vt ad sūme veritatis cultū oīa ex proposito referantur. Nec moueat te: si qua eorū que hic scribuntur aliter inueniantur alibi/ cum & historie in diuersis gestorum casibus sibi inuicem reperiantur contrarie: sed ad vnum vtilitatis & honestatis p̄ficiunt fructū. Nā periculū veri statuendi mihi nō facio: sed que apud diuersos auctores legi/ ad vtilitatē legentiū si ne inuidia communicare proposui. Nam & apostolus/ nō quēcūq; scripta sunt vera sunt ait. sed quęcūq; scripta sunt ad nostrā doctrinam scripta sunt/ licet vniuersitas eorum de quibus loquitur/ ad illa sola possit aptari que in lege scripta sunt & prophetis de quorum veritate nemo ambigit/ nisi qui fidei catholice non concordat. Quedam vero que in libris auctorū non repperi: ex vsu quotidiano & rerum experiētia/ quasi de quadā morū historia excerpti. Si quæ vero ad grauioris philosophie exercitacionē videntur accedere/ academiconum more inuestigandi animo q̄ pernicatia contendendi si constet esse proposita/ vt in examinatione veri/ suū cuiq; iudiciū liberę referuef: & inutilis scribentiū censeaf auctoritas/ vbi sentētia potior refragaf. Propositū tñ est in his precipue versari/ vnde p̄nicie error nō p̄hit/ & ad illa

ps. xxxvi.

Mar. xij.
Luce. xxi.

Sapientie. vij.
Roman. xv.
ad Corin. i.

lorū diffinitionē p̄sumptione temeraria nō assurgere: in quibus sine piculo nō erratur. Nemo aut̄ in iniuriā suā reputet quippiā dici cū nulla sit derogatio p̄sonarū / sed fugiendorū sola cōcussio vitiorū. In quo quidē me p̄stitū ire obsequiū tā mal̄ q̄ bonis arbitror dū in his approbat̄ qd̄ faciūt / & hi notatis vitiis possint p̄ficere vt p̄bentur. Sed hoc hactenus. Cur autem achademicos pre ceteris placebat imitari: sermo succinctus aperiet.

Cachademici modestiores fuerunt aliis philosophis q̄s te meritas excecauit. vt darent̄ in sensum reprobū. Capm. I

Antiquos quidē philosophos floruisse ingenii & studio profecisse iam nō celebris opinio est: s̄ omnibus in cōe persuasa sentētia. Ad res enī ex natura fere in cōprehēribiles studio & exercitatiōe viā sibi fecit ingenium / & illorū beneficio plurima publicata sunt posteris q̄b̄ gaudemus / & miramur inuentis. Mundū dimensū sunt: celum suis regulis subiecerunt: nature varias scrutati sūt causas: & vni uerlitatis opificem defecatis quodāmodo sunt oculis contēplati. Quasi ergo mole gigantea subuecti: & iam non humanis viribus roborati intumuerūt / induxerūtq; bellū gr̄e dei: de vigore rationis & libero confisi arbitrio / ac si scdm̄ fabulas essēt celo captiuo virtutū q̄bus efferebantur brachia iniecturi. Deiecti sunt itaq; dū alleuarent̄ / & dicentes se esse sapiētes: stulti facti sunt / & obscuratū est insipiens cor eorum / vt qui oīa fere pnouerant pniciōsissime errarēt / in maximis & variis distracti opinionib̄ etiā minima ignorarēt. Si cui nō fabularū instrumēta vilescūt / licet & ab hoste doceri sapiētis anim̄ nō detrectet / cū peculiar̄ popul̄ dei auro / argēto / vestib̄ / & toto ornatu egyptiorū resplēdeat: si gētiliū inquā figmēta vilescūt / sic dū in cāpo sēnaar fūda menta babilonis iacit impietas / dū turris elationis: & cōtradictionis machia / in celū erigē de alto precipitii a deo facta est liguarū diuisio: subtractoq; impiis vbi cōmertio / ex necessitate secuta est secessio populorū. Sic & philosophi dū ingenii sui machinas suo quodam theomachie genere in altū erexerūt: eis n̄e in commutabilis & indeficientis veritatis subtracta est vnitas / & ignorantie nebulis obuoluti: eorum que ab vna & singulari veritate vera sunt: maximam notitiam perdiderūt. vt in reprobū sensum dati esse conuincerentur ab operibus suis / & tanq̄ recedente duce / spiritu scilicet veritatis / dispergerentur in varias sectas erroris & insanias falsas. Et eo quidem inferiores effecti sunt / q̄ in his defectum suum minime cognoscebant. Hinc

Defecare est
rē mixtā a fe-
cib̄ segregare

Romani. i.

Exodi. iij. r. ij.

Genes. x. r. xj.